

Minister Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DNP-I.054.1.2024
Warszawa, 09 stycznia 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Dotyczy: Interpelacji nr 239 w sprawie działań podejmowanych przez zarząd przymusowy spółki Novatek Green Energy sp. z o.o.

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację poselską złożoną przez Posła Artura Gieradę w sprawie działań podejmowanych przez zarząd przymusowy ustanowiony decyzją Ministra Rozwoju i Technologii wobec Novatek Green Energy sp. o.o. z siedzibą w Krakowie przedstawiam istotne informacje w sprawie wraz z odpowiedziami na pytania szczegółowe.

Od 2022 r. roku minister właściwy ds. gospodarki realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. *o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego* (dalej: Ustawa lub ustawa sankcyjna). Przepisami Ustawy wprowadzono możliwość ustanawiania tymczasowego zarządcy przymusowego w spółkach, które zostały wpisane na listę sankcyjną prowadzoną przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Celem tymczasowego zarządcy przymusowego, który został ustanowiony wobec Novatek Green Energy jest, zgodnie z ustawą sankcyjną, **zbycie środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych**, gdyż jest to niezbędne dla zapewnienia funkcjonowania podmiotu gospodarczego prowadzącego przedsiębiorstwo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu:

- 1) utrzymania miejsc pracy w tym przedsiębiorstwie lub
- 2) utrzymania w zakresie działalności tego przedsiębiorstwa świadczenia usług użyteczności publicznej lub wykonywania innych zadań o charakterze publicznym, lub
- 3) ochrony interesu ekonomicznego państwa.

Należy przy tym zaznaczyć, że Polska jest pierwszym krajem w Europie, który wprowadził takie rozwiązanie. Prowadzi ono do wzmocnienia bezpieczeństwa ekonomicznego Polski, zapewnia możliwość dalszego funkcjonowania podmiotów będących na liście sankcyjnej eliminując z obiegu gospodarczego wpływy rosyjskiego kapitału.

W przypadku spółki Novatek Green Energy sp. z o.o. (dalej: Novatek) zarząd przymusowy ustanowiony został decyzją Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 7 października 2022 r. Pośrednim celem ustanowienia zarządcy przymusowego było zapewnienie funkcjonowania tego podmiotu gospodarczego, który działa w obszarze obrotu gazem, co było i pozostaje bardzo istotne dla jego klientów. Zadaniem zarządcy przymusowego w pierwszej kolejności było przeprowadzenie audytu w spółce, przywrócenie działalności podmiotu, a następnie przygotowanie procesu zbycia należących do niej zasobów gospodarczych. Zarządca przymusowy, w celu zachowania profesjonalizmu przy realizacji procedury zbycia

zatrudnił w charakterze doradcy firmę Ernst & Young (dalej: EY). Zatrudnienie doradcy transakcyjnego o międzynarodowej renomie miało na celu zabezpieczenie procesu pod względem bezpieczeństwa oraz zachowania właściwych standardów transakcyjnych.

3 kwietnia 2023 r. opublikowane zostało zaproszenie do udziału w postępowaniu dotyczącym sprzedaży wybranych aktywów Novatek. Przedmiotowe zaproszenie zostało ogłoszone na stronie internetowej Novatek, a także w dziennikach ogólnopolskich: Puls Biznesu, Rzeczpospolita oraz Gazeta Wyborcza. W wyznaczonym okresie, do udziału w transakcji zgłosiło się 21 podmiotów – zarówno osób fizycznych, jak i prawnych, zarejestrowanych lub mających miejsce głównego zarządu w Polsce oraz w Europie (w tym w Ukrainie), a także będących częścią globalnych holdingów posiadających swoje jednostki nadrzędne w Ameryce Północnej.

Po przeprowadzeniu właściwych procedur, w tym weryfikacji sankcyjnej potencjalnych inwestorów, zarządca z udziałem doradcy przygotował tzw. długą listę, na której znalazło się 6 podmiotów w tym Geleo sp. z o.o., przy czym oferta złożona przez tą spółkę nie spełniała wymogów biznesowych określonych w przyjętej procedurze sprzedaży. Dodatkowo, w odniesieniu do tego podmiotu od rozpoczęcia procedury występowały liczne wątpliwości, tak materialne jak i formalnoprawne.

Wszyscy potencjalni inwestorzy otrzymali opracowane przez zarządcę oraz EY memorandum informacyjne dotyczące Novatek, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów przeznaczonych do sprzedaży w ramach publicznej procedury, a także zostali poproszeni o złożenie do 29 czerwca 2023 r. oferty niewiążącej (wskazującej w szczególności zakres aktywów, którymi zainteresowany jest potencjalny inwestor, a także wstępną cenę, którą gotów jest on za nie zapłacić). Oferty niewiążące złożone zostały przez 3 podmioty (inne niż Geleo sp. z o.o.).

Dodatkowo, w procesie nadal brała udział spółka Geleo sp. z o.o. jako potencjalnie spółka pracownicza w rozumieniu art. 6a ust. 26 ustawy sankcyjnej. Należy przy tym zaznaczyć, że z chwilą zawiązania spółki w maju 2023 r. jej udziałowcami było 67 osób fizycznych będących pracownikami lub współpracownikami Novatek. W wyniku zmian w strukturze udziałowców obecnie 50,99% posiada Anna Matuszewska (była prokurent Novatek), 17,33% posiada Paweł Kubicki (pełniący obowiązki głównego księgowego Novatek), pozostałe udziały są rozproszone, reszta udziałowców posiada po jednym udziale, co oznacza, że ich udział w spółce jest jedynie formalny i nie posiadają oni żadnego wpływu na decyzje spółki. Geleo jest faktycznie kontrolowana przez Annę Matuszewską, posiadającą ponad połowę kapitału i głosów.

Tak utworzona „spółka pracownicza” przysyłała do zarządcy oraz EY pisma, w których domagała się doprowadzenie sytuacji, w której Geleo będzie mogło nabyć – z pierwszeństwem w stosunku do pozostałych potencjalnych inwestorów – całe przedsiębiorstwo Novatek (aktywa i pasywa Spółki), a jednocześnie Geleo sygnalizowało, że „wartość netto przedsiębiorstwa Novatek może być ujemna, co również nie pozostanie bez wpływu na jego cenę”. Zadeklarowana przez Geleo cena za wszystkie aktywa Novatek była wielokrotnie niższa, niż cena za wszystkie aktywa Spółki mające być przedmiotem transakcji, którą oferowali inni potencjalni inwestorzy w ramach ofert niewiążących.

Spółka Geleo otrzymywała od zarządcy informację zwrotną dotyczącą oceny złożonej przez nią oferty. Jednocześnie w dniu 4 października 2023 r. Geleo podpisała w Krakowie z Novatek Gas & Power GmbH z siedzibą w Zug, Szwajcaria (spółka ta jest 100% zależna

od rosyjskiego PAO Novatek oraz posiada 100% udziałów w Spółce) umowę zbycia udziałów, na mocy której Novatek Gas & Power GmbH rzekomo zbyła wszystkie posiadane przez nią udziały, tj. 17.305 udziałów o wartości nominalnej 17.305.000,00 zł w Novatek Green Energy na rzecz Geleo za łączną cenę **1 EUR brutto**. Ze względu na wartość ceny sprzedaży, istnieje wysokie ryzyko, że transakcja była transakcją pozorną, zmierzającą jedynie do wrogiego przejęcia Novatek, mającą na celu obejście przepisów ustawy sankcyjnej.

W dniu 5 października 2023 r. Zarząd Geleo rozesłał informację o przedmiotowej transakcji do zarządcy, banków prowadzących rachunki Spółki (pismo Geleo zawierało żądanie natychmiastowego zablokowania zarządcy dostępu do tych rachunków), zaś Anna Matuszewska doprowadziła do publikacji na stronie internetowej Novatek ogłoszenia zawierającego nieprawdziwe wiadomości o opisywanej wyżej zmianie współników Novatek.

Następnie, Dariusz Bratoń jako Prezes Zarządu Novatek, mimo iż nie posiadał uprawnień do reprezentowania spółki, złożył do właściwego sądu rejestrowego wnioski o ujawnienie w Rejestrze Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego Geleo jako jedyne go współnika Novatek. W wyniku interwencji zarządcy przymusowego, po złożeniu przez niego szczegółowych wyjaśnień w sprawie, postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa z dnia 13 października 2023 r. postępowanie zmierzające do ujawnienia w Rejestrze Przedsiębiorców Geleo jako jedyne go współnika Novatek zostało umorzone.

Dodatkowo zarówno Geleo jak i Novatek Green Energy złożyły do MRiT wnioski o uchylenie tymczasowego zarządu przymusowego ustanowionego wobec Novatek. Wniosek Novatek został opatrzony podpisem Anny Matuszewskiej – prokurenta samoistnego spółki. Zarządca przymusowy Novatek Green Energy sp. z o.o. oświadczył, że nie miał wiedzy o zamiarze złożenia takiego wniosku, nie wyraził na to zgody ani nie potwierdził tej czynności. Zarządca wyraził sprzeciw wobec czynności prokurenta i z ostrożności cofnął wniosek o uchylenie zarządu. Ponadto zarządca złożył również wniosek o umorzenie postępowania zainicjowanego wnioskiem o uchylenie zarządu. Postanowieniami z dnia 6 oraz 11 grudnia 2023r. ministerstwo odmówiło wnioskodawcom wszczęcia takiego postępowania z uwagi na złożenie wniosku przez osobę lub podmiot do tego nieuprawnione.

Jednocześnie, zarządca przymusowy jak i Minister Rozwoju i Technologii złożyli do Małopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego zawiadomienie o możliwości naruszenia przez Geleo przepisów ustawy sankcyjnej poprzez zawarcie przez ten podmiot rzekomej umowy nabycia udziałów Novatek Green Energy sp. z o.o. Z informacji przekazanej przez Małopolski UCS wynika, że ocena stanu faktycznego w opinii tego organu jest bezsporna i w najbliższym czasie planowane jest nałożenie na Geleo kary pieniężnej za naruszenie przepisów ustawy sankcyjnej.

Na obecnym etapie postępowania spółka Geleo podejmuje szereg czynności zmierzających do wrogiego przejęcia Novatek, min. składając do Sadu Okręgowego w Krakowie wniosek o udzielenie zabezpieczenia polegającego na zawieszeniu zarządcy tymczasowego. Sąd na wniosek Geleo udzielił tego zabezpieczenia postanowieniem z dnia 23 grudnia 2023 r. Na postanowienie to wpłynęło zażalenie złożone przez zarządcę przymusowego. Do Sądu wystosowane zostało również oświadczenie w tej sprawie, podpisane przeze mnie, w którym stwierdzam, iż w mojej ocenie, działania Geleo noszą znamiona wrogiego przejęcia.

Dodatkowo, w dniu 28 grudnia 2023 r. Novatek ponownie złożył wniosek o uchylenie zarządu tymczasowego. Wniosek ten jest obecnie analizowany.

Przedstawiając powyższe informacje o przebiegu sprawy związanej z działaniami zarządcy w kontekście czynności podejmowanych przez Geleo, poniżej przedstawiam dodatkowo odpowiedzi na szczegółowe pytania zawarte w interpelacji:

1. Czy podjęcie Pan czynności związane z audytem działalności zarządcy przymusowego?

Praca zarządcy przymusowego, co wynika z przebiegu procesu opisanego powyżej jest na bieżąco monitorowana przez ministerstwo, zarządca na bieżąco przekazuje ministrowi właściwemu do spraw gospodarki informacje o podejmowanych działaniach. Ścisłej współpracy z zarządcą przymusowym wymagają przede wszystkim intensywne działania podejmowane przez Geleo, zmierzające do przejścia Novatek z pominięciem ustawy sankcyjnej.

2. Czy do czasu zakończenia ewentualnej kontroli Ministerstwa w zakresie działań podejmowanych przez zarządcę przymusowego nie wydaje się Panu zasadne odwołanie obecnego zarządcy przymusowego, by uspokoić nastroje pracownicze i zapobiec niekontrolowanemu zbyciu udziałów NGE bądź majątku spółki?

Odwołanie obecnego zarządcy przymusowego doprowadziłoby do sytuacji, w której nie byłoby organu mogącego reprezentować i prowadzić sprawę Novatek (w tym dokonywać wypłaty wynagrodzeń pracowników, dokonywać płatności danin publicznoprawnych lub realizować zobowiązań wobec kontrahentów). Działania zarządcy przymusowego powadzą także do utrzymania kontroli nad procesem zbycia aktywów spółki Novatek. Biorąc pod uwagę charakter działań podejmowanych przez Geleo, funkcjonowanie zarządcy tymczasowego jest obecnie niezbędne w celu ochrony Novatek i zapobieżenia przejścia tego podmiotu w sposób naruszający ustawę sankcyjną.

3. Czy w świetle przepisów prawa spółka pracownicza Geleo ma pierwszeństwo w zakupie NGE?

Zgodnie z art. 6a ust. 26 ustawy sankcyjnej spółka z udziałem ponad połowy pracowników podmiotu, wobec którego zarząd został ustanowiony, ma pierwszeństwo w nabyciu przedsiębiorstwa tego podmiotu albo zorganizowanej części tego przedsiębiorstwa nadającej się do prowadzenia działalności gospodarczej.

Realizując cel zarządu przymusowego, tj. zbycie środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych zarządca musi zweryfikować, czy dany podmiot spełnia kryteria realizacji pierwszeństwa w nabyciu. Realizacja pierwszeństwa nabycia zależy również od przedmiotu transakcji. W tym kontekście żadne prawa Geleo, jako spółki pracowniczej określonej w art. 6a ust. 26 Ustawy sankcyjnej, nie zostały pominięte / naruszone, gdyż ewentualnie przysługujące temu podmiotowi prawo pierwszeństwa realizowane jest po wytypowaniu finalnego nabywcy aktywów Novatek oraz po ustaleniu ostatecznych parametrów transakcji (co jeszcze nie nastąpiło).

Należy również podkreślić, że z uwagi na sposób prowadzenia działalności Novatek w sektorze regulowanym, wątpliwa jest możliwość sprzedaży aktywów Novatek w ramach

procesu realizowanego na podstawie art. 6a ust. 15 i nast. ustawy sankcyjnej w formie przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa.

4. Czy podejmie Pan działania mające na celu sfinalizowanie transakcji, co – po wykreśleniu NGE z listy sankcyjnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – umożliwi spółce Geleo wznowienie działalności operacyjnej oraz dalszy rozwój?

Na obecnym etapie postępowania przez zarządcę przymusowego podejmowane są działania zmierzające do niedopuszczenia przejęcia spółki przez podmiot, wobec którego Małopolski Urząd Celno-Skarbowy podjął czynności związane z nałożeniem kary pieniężnej za naruszenie ustawy sankcyjnej.

Celem bieżących działań zarządcy jest utrzymanie kontroli nad spółką Novatek tak, aby zrealizować cel ustawy sankcyjnej, co oznacza działania związane z kontynuacją procesu zbycia aktywów Novatek na rzecz podmiotu, który złożył ofertę potwierdzającą zamiar nabycia aktywów Novatek.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Jacek Tomczak

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /